

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.677/2016/6.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Sárdy Ildikó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Takács János László ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése és
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.655/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.M.2840/2013/34.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.655/2015/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint és 4.050 (négyezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2012. november 5-étől állt az alperes alkalmazásában üzletkötő munkakörben. A feladatát P.M.-ben és a k. országrészben kellett ellátnia.
- [2] A felperes 2013. tavaszáig az üzletkötői tevékenységét az alperes irányítása szerint végezte, május közepétől másfél hónapig betegállományban volt.
- [3] Az alperes forgalma az üzletkötők alkalmazásának ellenére 2013. júniusáig nem javult, sőt az a félévi eredmények szerint a korábbi évek hasonló időszakához képest a nagykereskedelmi forgalom tekintetében 4,9 %-kal, a kiskereskedelmi forgalom tekintetében 3,17 %-kal csökkent.
- [4] Az alperes 2013. július 18-án a felperes jogviszonyát felmondással megszüntette forgalom visszaeséssel indokolva azt.
- [5] A felperes munkaviszonya megszüntetésével egyidejűleg a nyugat-magyarországi üzletkötő munkafeltételeinek megváltoztatását is kezdeményezte az alperes, akinek ennek következtében a munkaideje és a fizetése csökkent. A felperes munkaköri feladatait a távozása után a munkatársak között szétosztották.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes a keresetében a felmondás jogellenességére tekintettel 1.170.420 forint elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítést az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.
- [7] Álláspontja szerint a felmondás indokolása nem felel meg a világosság követelményének, mert abból nem derül ki egyértelműen, hogy a munkaviszony megszüntetésének valójában mi volt az oka, az a felperes magatartására, vagy az alperes érdekkörében felmerülő okra vezethető-e vissza, továbbá a felperes vagy az egész alperesi működés forgalmának visszaeséséről van-e szó, illetve hogy a forgalom milyen időszakhoz képest mennyivel esett vissza. A felperes részére teljesítmény-előírás nem volt, így azt megszegni sem tudta, ami okot adhatott volna a munkaviszonya megszüntetésére.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a felmondás indokolása kellőképpen világos volt, az pedig igazolható, hogy a forgalom a kérdéses időben visszaesett.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.M.2840/2013/34. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy a le nem rótt eljárási illeték az államot terheli.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló

2012. évi törvény (Mt.) 64. §-ának (2) bekezdésére, 65. §-ának (1) bekezdésére, valamint a 66. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.

- [11] Kifejtette, hogy az alperes által közölt felmondás indokolása tartalmazott annyi információt, amely az indokolás világosságának minimum követelményét kielégítette. A felperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy a munkáltató intézkedése szükséztű volt, így nem vált számára világossá, hogy a magatartásával kapcsolatos kifogások miatt, vagy az alperes működésében rejlő okból került sor a jogviszony megszüntetésére.
- [12] A felmondás indokolásaként kifejtettek alapján a perben az alperesnek a felmondási indok valósága körében azt kellett bizonyítania, hogy az általa megjelölt időszakban az alperes forgalma valóban visszaesett, és ez okszerűen vezetett a munkaviszony megszüntetéséhez. A felperes hivatkozása nyomán azt kellett bizonyítani, hogy a forgalom összehasonlításához alapul vett időtartam vizsgálata gazdasági szempontból ésszerű volt, és a felperes jogviszony megszüntetése okszerűen következett a forgalom csökkenéséből. Ennek pedig a munkáltató kellőképpen eleget tett.
- [13] Az, hogy a 2013. nyarán tapasztalt forgalomcsökkenés soknak vagy kevésnek számít-e, nem a bíróság megítélésén múlik. A bíróság azt sem bírálhatja felül, hogy az alperes által tapasztalt bevételcsökkenés következtében milyen lépéseket tarthat célszerűnek. A bíróság nem bírálhatja felül, hogy gazdaságilag indokolt volt-e egy regressziós időszakban egy bérköltség igényes üzletkötőt felvenni, majd viszonylag rövid időn belül, hét hónap múlva a várt eredmény elmaradása miatt, annak jogviszonyát megszüntetni. Nem mérlegelheti annak célszerűségét sem, ha egy cégnek esetlegesen a beszerzési oldal nehézségei miatt adódnak anyagi gondjai, a költségek csökkentésére miért a forgalmazási oldalról küld el munkavállalót, és az a munkavállaló miért éppen a felperes volt.
- [14] Az a megjelölt indok, hogy a felperes munkaviszonya megszüntetését a forgalom csökkenése tette szükségessé, olyan közbenső következtetések sorát foglalja magában, ami köztudomású tényekre épül, így bárki számára egyértelműen levonható. A bevételek csökkenése egy cégnél ugyanis köztudomásúan a rendelkezésre álló forrásokat csökkenti, amely adott esetben a vállalkozásnál logikus módon a költségek csökkentésére tett elhatározást vonhat maga után. Egy munkavállaló munkaviszonyának megszüntetése pedig szintén köztudomásúan csökkentheti a cég, mint munkáltató költségeit.
- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.655/2015/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Megállapította, hogy az alperes a 2013. július 18-án kelt felmondásával jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A felperes anyagi igényei elbírálására az iratokat az elsőfokú bíróságnak megküldte.
- [16] A másodfokú bíróság közbenső ítélete szerint - utalva az MK.95. számú állásfoglalás 2. pontjára - nem az a lényeges, hogy a felmondás részletező vagy összefoglaló indokolást tartalmaz, hanem

hogy a felmondás okaként közöltekéből megállapítható legyen, miért nincs szükség a munkáltatónál a továbbiakban a munkavállaló munkájára.

- [17] A hosszabb idő óta egységes ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató döntésének a felmondásban mint egyoldalú, címzett jognyilatkozatban történt indokolása végleges, az utólag nem egészíthető ki. Ugyanakkor lehetőség van a felmondási indok összefoglaló megjelölésére és arra, hogy ezen indok keretein belül a munkáltató bizonyítsa az intézkedése jogszerűségét. Erre azonban csak abban az esetben kerülhet sor, ha az összefoglaló indokból a munkavállaló számára egyértelműen kitűnik, hogy miért nincs szükség a továbbiakban a munkájára.
- [18] A másodfokú bíróság megítélése szerint a „forgalom visszaesés” nem elégíti ki a világos indokolás követelményét, ugyanis ebből a munkavállaló számára nem derül ki egyértelműen, hogy a munkaviszony megszüntetésének valójában mi is az oka.
- [19] Nem fogadható el az alperes érvelése, miszerint a forgalom visszaesésre vonatkozó indokolásból a felperes számára nyilvánvalóvá kellett válni, hogy a munkáltató a költségek csökkentése érdekében bocsátotta őt el, a munkakörébe új munkavállalót nem alkalmazott. Az alperes tartalmilag a felmondás okaként a felperes munkakörének megszüntetésére hivatkozott, ilyen indokot azonban a felmondás nem tartalmazott.
- [20] A felperes maga is elismerte, hogy a felmondás oka a cég eredményének a várttól való elmaradása volt, illetőleg a forgalom növekedése nem következett be, az üzletkötők alkalmazása nem hozta meg a várt eredményt. Az ezzel összefüggő következetes ítélkezési gyakorlat szerint azonban a világosság törvényi követelménye abban az esetben valósul meg, ha a közölt felmondás indoka a munkavállaló számára egyértelmű, a jelen esetben pedig nem volt az.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalát kérte a kereset elutasításával, míg másodlagosan a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Perköltséget is igényelt.
- [22] A felülvizsgálati érvelés szerint tény, hogy az indokolás nem túlzottan részletes, azonban az alperesi álláspont szerint az mint összefoglaló indok megfelel az Mt. 64. § (2) bekezdésében, és az MK.95. számú állásfoglalásban foglaltaknak. A forgalom-visszaesésre történő hivatkozás nem tartalmatlan, nem közhelyszerű indok, abból a felperes számára egyértelműen kiderül, hogy a munkáltató miért szünteti meg a munkaviszonyát.
- [23] Tévedett a másodfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg a felperes személyes nyilatkozatából, mely szerint a felmondáskor „mondták,

hogy semmi baj nincs a munkámmal, ők egyszerűen azért szüntetik meg a munkaviszonyomat, mert a cégnek a forgalma visszaesett, és ezért nem tudják a továbbiakban finanszírozni az én foglalkoztatásomat" (jegyzőkönyv, 4. oldal 45. bekezdés), az a következtetés lenne levonható, hogy a felperes számára a részére átadott felmondó iratból nem derült volna ki, mi okból került megszüntetésre a munkaviszonya. A valóság éppen ezzel ellentétes.

- [24] A valós és okszerű, a munkáltató működési körébe eső ok szóbeli megerősítése éppen azt igazolja, hogy ténylegesen ez, és nem más indok volt a felmondás valódi oka. Ha minden olyan felmondás jogszerűtlen lenne, amikor a munkavállaló megkérdezi, hogy valóban a leírt ok-e a tényleges indok, téves jogalkalmazói útra vezetne.
- [25] Téves a másodfokú bíróság érvelése, amely szerint a felmondásból nem tűnt volna ki egyértelműen, hogy a munkaviszony megszüntetésének mi a valódi oka. Mind a felmondásban, mind a perben az indokolásban szereplő forgalom visszaesést nevezte meg a munkáltató a felmondás okaként, azt nem bővítette utóbb, az abban foglaltakat igazolta. Bizonyítást nyert, hogy a felmondás közlését követően a felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a jogviszonyát miért szüntették meg.
- [26] Az alperes álláspontja szerint jelen esetben a felmondás indoka nem volt közhelyszerű, a másodfokú bíróság által hivatkozott eseti döntések nem hozhatók összefüggésbe a jelen eljárással.
- [27] Az MK.95. számú állásfoglalás, és az arra figyelemmel kialakult bírói gyakorlat is egységes abban, hogy nem feltétlenül szükséges részletes indokolás, elég összefoglaló meghatározást alkalmazni a felmondás során. Jogvita esetén az összefoglaló indok keretein belül bizonyítható részletesebben is az indok valósága és okszerűsége, mint ahogy az a jelen perben is történt.
- [28] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [30] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [31] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen idézte az MK.95. számú állásfoglalás II. pontját, amely szerint „nem szükséges azonban a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is”. Nem az a

lényeges tehát, hogy a felmondás részletező indokolást tartalmaz-e vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem hogy a felmondás okaként közöltekéből megállapítható legyen: miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a világos indokolás követelményének tehát az az indokolás felel meg, amely megjelölte azt a tényt, körülményt, amelyre a munkáltató az intézkedését alapította és abból - függetlenül attól, hogy azt összefoglalóan vagy részletezően határozta meg - megállapítható, hogy miért nincs szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára (BH2001.395.).

- [32] A munkáltató a felmondás indokaként kizárólag a forgalom visszaesést jelölte meg, ebben azonban a felperes nem kapott tájékoztatást arról, hogy az üzletkötői tevékenységével vagy az alperes működésével hozható-e kapcsolatba ezen indok. A felmondás indokolásában a munkáltató nem rögzítette, hogy ez az ok létszámcsökkentést, átszervezést vont-e maga után, amely a felperes munkaviszonyának megszűnését tette indokolttá. Ennek hiányában pedig a munkáltatói felmondás nem felel meg a valós, világos, és okszerű indokolás törvényi követelményének [Mt. 64. § (2) bekezdés].
- [33] Helyesen foglalt állást arról a másodfokú bíróság, hogy az utólagos szóbeli tájékoztatás, illetve az a körülmény, hogy értekezleten felmerült a cég forgalmának visszaesése, nem teszi a felmondást jogszerűvé, az nem felel meg sem a világosság, sem az okszerűség követelményének.
- [34] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A döntés elvi tartalma

- [35] *A forgalom visszaesésre alapított felmondási indok nem felel meg a valós, világos és okszerű indokolás törvényi követelményének. Ebből a munkavállaló számára ugyanis nem tűnik ki, hogy a jogviszony megszüntetést a munkavégzésének hiányossága, vagy a munkáltató működésével összefüggő indok tette-e szükségessé [Mt. 66. § (2) bekezdés].*

Záró rész

- [36] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [37] Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni.

[38] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. október 18.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő